

ΕΝΤΗΕΤΟ.22

15.4.1937: Η ΘΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΝΑ ΠΑΡΕΜΒΕΙ ΓΙΑ ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΗΤΕΑΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η Θρονική Επιτροπή της Ιεράς Αρχιεπισκοπής δεν περιορίστηκε μόνο να καταγγείλει τον Τοποτηρητή του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου, Μητροπολίτη Πάφου Λεόντιο στην Κυπριακό λαό, γιατί κατά την άποψη της ευθυνόταν για τη μη προκήρυξη εκλογών για πλήρωση του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου εδώ και **4** χρόνια (από το **1933** που απέθανε ο αρχιεπίσκοπος Κύριλλος), αλλά προχώρησε και σε ένα άλλο βήμα: Συνέταξε έκκληση την οποία απηύθυνε στον Οικουμενικό Πατριάρχη με την οποία ζητούσε τη βοήθεια του ανοικτά για τη διενέργεια εκλογών "διά την ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου, ήτις αναβάλλεται επ' αόριστον".

Τα θρονικά μέλη εισηγούντο επίσης την αποστολή αντιπροσώπου του Οικουμενικού Πατριάρχη προς τους τρεις Κυπρίους Μητροπολίτες "προς αδελφικήν συζήτησιν της ακολουθητέας κανονικής πορείας".

Αναφερόταν στο υπόμνημα των Θρονικών Μελών υπό ημερομηνία **15** Απριλίου **1937**:

"Γνωστόν τυγχάνει τη Υμετέρα Πανσέπτω Παναγιότητι ότι από του θανάτου μακαριστού Αρχιεπισκόπου Κυρίλλου του επισυμβάντος την **18**ην Νοεμβρίου **1933**, ο αρχιεπισκοπικός θρόνος της αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Κύπρου διατελεί ο εν χηρεία, διοικούμενος υπό του πανιερωτάτου Μητροπολίτου Πάφου κ. Λεοντίου ως τοποτηρητού, των δύο λοιπών Μητροπολιτών, των αγίων Κιτίου και Κυρηναίας όντων εν υπερορία και κωλυομένων υπό της κυπριακής Κυβερνήσεως να έλθωσιν εις τας έδρας αυτών και αναλάβωσιν αυτοπροσώπως την ποιμαντορίαν του καταπιστευθέντος αυτοίς Ποιμνίου.

Κατά το υπετριετές διάστημα της χηρείας του

Αρχιεπισκοπικού θρόνου ου μόνον ο θεσμός της Ιεράς συνόδου ως ανωτάτης νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας της Εκκλησίας της Κύπρου παντάπασιν ητόνησεν, αλλ' εξακολουθεί να ατονή και τούτο άδηλον μέχρι τότε εναντίον του γράμματος και του πνεύματος των Κανόνων της Ορθοδόξου Εκκλησίας επιβαλλόντων, επί ποιναίς τοις υπευθύνοις, τουλάχιστον άπαξ του έτους την σύγκλησιν συνόδου διά τας εκκλησιαστικάς αιτίας αίτινες πολλάκις παλαούνται προς όλεθρον του λαού.

Ως δικαιολογία της επί τσοσούτον χρόνον ατονίας του Συνοδικού θεσμού της Εκκλησίας ημών προβλήθη και προβάλλεται η υπερρορία των δύο Μητροπολιτών. Αλλ' η τοιαύτη δικαιολογία εμφάνεται αποδεικνυομένη απλή πρόφασις του ΙΗ Κανόνος της εν Καρθαγένη Συνόδου ρητής προβλέποντος περί συμμετοχής κωλυομένων συνοδικών εις την σύνοδον δι' αντιπροσώπων, προς δε της πράξεως της Εκκλησίας επιβαιούσης την τοιαύτην δι' αντιπροσώπων συμμετοχήν και του καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας Κύπρου ειδικώς προνοούντος περί των δεομένων γενέσθαι εν η περιπτώσει διά χρείαν θρόνου ή δι' οιανδήποτε άλλην αιτίαν δεν δύναται να καταρτισθή συνοδική απαρτία.

Η λειτουργία του συνοδικού θεσμού της Εκκλησίας της Κύπρου καθίσταται είπερ ποτέ ή άλλοτε αναγκαία λόγω του ότι μη εκδοθείσης εκλογικής εγκυκλίου, ούτε υπό του Τοποτηρητού ούτε υπό των δύο άλλων Μητροπολιτών, εντός των προθεσμιών των οριζομένων υπό του 26ου άρθρου του Καταστατικού της Εκκλησίας Κύπρου το δικαίωμα της απολύσεως εκλογικής εγκυκλίου περιήλθεν εις την Ιεράν Σύνοδον.

Αλλ' η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου, ως έφημεν ειπόντες ατονεί, καθότι δ' ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου διά γράμματος του προς τον Πανιερώτατον τοποτηρητήν ημερημνίας 24 Ιανουαρίου 1937 έθεσε προ της Ιεράς Συνόδου εξ υπαρχής ζήτημα προόδου της εκλογής Αρχιεπισκόπου δι' αποστολής αντιπροσώπων των εν υπερρορία Μητροπολιτών προς

καταρτισμόν εν Κύπρω συνοδικής απαρτίας διά τους σκοπούς της εκλογής ο μὲν Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας διαφωνεῖ ο δὲ Ἅγιος Τοποτηρητής αρνεῖται γνώμην ἢ μάλλον, τῷ Ἁγίῳ Κυρηνείας στοιχῶν, ἀπρακτεῖ.

Ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ἀρνήσεως τοῦ πανιερωτάτου Τοποτηρητοῦ εἰς τὸ νὰ θέσῃ ἐν ἐνεργείᾳ τὸν συνοδικὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου εἶναι ἡ ἐπ' ἀόριστον παραμονή τῆς αυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀκεφάλου, ἐναντίον καὶ πάλιν τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς μεγίστην πνευματικὴν φθορὰν τοῦ ποιμνίου τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου καὶ υλικὴν ζημίαν τῆς περιουσίας αὐτῆς.

Μετὰ θλίψεως ἀναγγέλλομεν τῇ Ὑμετέρα Παναγιότητι ὅτι ὡς μέλη τῆς Θρονικῆς ἐπιτροπείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐθεωρήσαμεν πρόσφορον ἐσχάτως καὶ ἤδη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 7ης τρέχοντος νὰ ἀποκόψωμεν ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τὸ ἐξ ἑκατὸν εἴκοσι λιρῶν ετήσιον ἐπίδομα τοῦ τοποτηρητοῦ- ὅπερ ἄλλως τε ἡ Α. Πανιερότης ὁ Τοποτηρητής προλαμβάνων τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν ἐδήλωσεν ἐν συνεδρίᾳ ὅτι ἐγκαταλείπει-καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ἐξοδα τῆς Τοποτηρητείας. Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην προέβημεν ἵνα ἐμπράκτως τονίσωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν.

Δεν ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἀρκετὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν λειτουργίαν τῆς χεῖμαζομένης ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καθοριζομένην γραμμὴν. Προβλέπομεν ὅτι ἡ Α. Πανιερότης ὁ τοποτηρητής θὰ ἐμμεῖνη εἰς τὴν ἀρνησιν τοῦ νὰ συγκαλέσῃ σύνοδον. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ἀδυνάτου καταρτισμοῦ συνοδικῆς απαρτίας λόγω τῆς ὑπερορίας τῶν δύο Μητροπολιτῶν καὶ μετὰ τὴν πρόφασιν ὅτι μετὰ τὸ σημερινόν ἐν Κύπρῳ πολιτικόν καθεστῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διεξαχθῶσιν ἐλεύθεραι ἐκλογαί -τούτο εἶναι πρόφασις καθότι ἤδη διαρκούσης τῆς χηρείας διεξήχθησαν τελείως ἐλευθέρως γενικαί ἐκλογαί ἐνοριακῶν καὶ θρονικῶν ἐπιτροπειῶν καθ' ἅπασαν τὴν νήσον- ἡ λήψις τῶν

δυνατών Κανονικών μέτρων προς ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου αναβάλλεται επ' αόριστον. Ουδαμόθεν δεν εμφανίζεται και αμυδρά ελπίς τερματισμού της παρούσης ανωμαλίας ήτις πλείστα κακά απεργάζεται δια την εκκλησίαν και επισωρεύει κινδύνους δι' αυτήν.

Τούτων ούτως εχόντων εθεωρήσαμεν πρόσφορον να γνωρίσωμεν τη Υμετέρα Πανσέπτω Παναγιότῃ την κατάστασιν των εκκλησιαστικῶν ημῶν πραγμάτων και να επικαλεσθώμεν εν πρώτοις την αδελφικὴν μεσολάβησιν της πρωτοθρόνου εκκλησίας παρά την ιεραρχίαν της Κύπρου προς τερματισμόν της αντικανονικῆς προτεινομένης αδρανεΐας του συνοδικοῦ θεσμοῦ της Εκκλησίας ημῶν και κατά συνέπειαν και της χηρείας του αρχιεπισκοπικοῦ θρόνου. Βασιζόμεθα δε επί της πολυτίμου και πεπνυμένης αρωγῆς της μητρῆς Εκκλησίας προς σκάφος της Εκκλησίας της Κύπρου εις εὐδιον λιμένα και απαλλαγὴν αὐτοῦ εκ των κλυδωνισμῶν οὓς νυν υφίσταται και των κινδύνων οὓς επεπειλοῦν η διχογνωμία μεταξύ των Ιεραρχῶν αὐτῆς, η περαιτέρω διάστασις του λαοῦ προς τους Ποιμένας του και η μεταξύ του Ποιμνίου φθοροποιός διαίρεσις.

Πάντως η Υμετέρα Παναγιότης μετά των περί αὐτῆς πεφωτισμένων συμβούλων τη καθοδηγήσει του ουδέποτε απολιπόντος την Εκκλησίαν Ἰδρυτοῦ Αὐτῆς θα εξεύρη τον κατάλληλον τρόπον αποτελεσματικῆς ενεργείας. Ἀλλ' αν επιτρέπεται εισήγησις εκ μέρους ημῶν νομίζομεν ὅτι η προσωπική επαφή αντιπροσώπων της Μεγάλῃς Εκκλησίας μετά του πανιερωτάτου Τοποτηρητοῦ και των Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν Κιτίου και Κυρηνείας και η μετ' αὐτῶν αδελφική συζήτησις της ακολουθητέας κανονικῆς πορείας θα ἦγεν εις καλόν αποτέλεσμα.

Επί τούτοις εξαιτούμενοι την ευλογίαν της Υμετέρας Παναγιότητος και απεκδεχόμενοι ευγνωμόνως την αρωγὴν ην δύναται να παράσχη η Μήτηρ των Εκκλησιῶν εις την δεινοπαθούσαν Εκκλησίαν Κύπρου.

Διατελούμεν
της Υμετέρας Παναγιότητος

εν Κύπρω πειθήνια τέκνα
(έπονται υπογραφαί)
Εν Λευκωσία τη 15η Απριλίου 1937